

Український правопис. Підгот. ін-том мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР, М-вом вищої і серед. спец. освіти УРСР.— Вид. 2-е, випр, і доп.— К.: Вид-во Акад. наук УРСР, 1960.— 272 с.

ПРАВИЛА ПЕРЕНОСУ

Орфографічні правила переносу

§ 30. Слова з одного рядка в другий переносяться по складах, напр.: *зó-шит, слов-нік, гáй-ка, пáль-ці, ко-лóдязь*, або *колó-дязь*.
При цьому:

1. З двох однакових приголосних між голосними один залишається, а другий переноситься, напр.: *годíн-ник, рáн-ній*; але в словах типу *жи-ття́, зі́лля, судд́я* можливий двоякий перенос: *жи-ття́* і *жит-тя́*, *зі́-лля* і *зі́л-ля*, *су-дд́я* і *суд-д́я*. Це правило не стосується початкових подвійних приголосних другої основи в складних словах, напр.: *ново-вв́едення*.

2. Не можна розривати африкати **дж**, **дз**, (які становлять один звук). Отже, слова *ходж́у, ѓудзик*, слід переносити так: *хо-дж́у, ѓу-дзик*.

Примітка. Якщо **дж**, **дз** не становлять одного звука, вони можуть при переносі розділитися. Це буває, коли **д** належить до префікса, а **ж** або **з** — до кореня), напр.: *під-живля́ти* (а не *пі-дживля́ти*) *над-звичáй-ний* (а не *на-дзвичáйний*).

3. Не можна відривати букву **й** від попереднього голосного, напр.: *вій-на́* (а не *ві-йна́*), *стій-кий* (а не *сті-йкий*), *фей-єрв́ерк*, *фейєр-в́ерк* (а не *фе-йєрв́ерк*).

Примітка. Сполучення **йо** розривати не можна, напр.: *ба-йо́к* (а не *бай-о́к*), *йо-му*, *ра-йо́н* (а не *рай-о́н*), *ма-йо́р* (а не *май-о́р*).

4. Апостроф і м'який знак при переносі не відокремлюються від попередньої букви, напр.: *бур'-ян*, *нізь-ко*.

Примітка. Не можна розривати сполучення **ьо**, напр.: *сіньо-го* (а не *сінь-ого*).

5. Одна буква при переносі не залишається і не переноситься, напр., слова *акад́емія*, *ата́ка*, *оліве́ць* розбиваються для переносу таким чином: *ака-д́емія* (або *акад́е-мія*), *ата́-ка*, *олі-в́ець*. Отже, не можна поділяти на частини для переносу такі слова, як *або́* (перший склад з однієї букви), *ши́я* (другий склад з однієї букви) і под.

6. Односкладові префікси при наступному приголосному кореня, а також частка най- у найвищому ступені прикметників і прислівників при переносі не розриваються і відокремлюються від кореня, напр.: *без-ме́жний* (а не *бе-змéжний*), *роз-ві́нути* (а не *ро-зві́нути*), *най-часті́ше* (а не *на-йчасті́ше*),

Примітка 1. Якщо префікс кількаскладовий, то при переносі він може розділятися по складах, напр.: *пере-ві́рка* і *пе-реві́рка*, *розі-бра́ти* і *ро-зібра́ти*.

Примітка 2. При переносі слів з односкладовим префіксом, що закінчується на приголосний, при наступному голосному кореня префікс можна розривати переносом і не розривати. Напр.: *роз-ора́ти* і *ро-зора́ти*, *без-успі́шний* і *бе-зуспі́шний*.

7. При переносі слів з префіксами не можна залишати в кінці рядка при префіксі початкову частину кореня, якщо вона не становить складу, напр.: *за-спі́вати* (а не *зас-пі́вати*), *над-звичáйно* (а не *над-звичáйно*).

8. Односкладові частини складноскорочених слів при переносі не розриваються, напр.: *тех-мі́німум*, *ком-ді́в*.

9. При переносі складних слів не можна залишати в кінці рядка початкову частину другої основи, якщо вона не становить складу, напр.: *восьми-г^анний* (а не *восьмиг-р^анний*), *далеко-східний* (а не *далекос-хідний*), *громо-гласний* (а не *громог-ласний*).

10. Не можна розривати ініціальні аббревіатури, а також комбіновані аббревіатури, які складаються з ініціальних скорочень і цифр, напр.: *СРСР, КПСР, РТЗ, ЗІЛ-111*.

11. В усіх випадках, які не підходять під викладені вище правила, можна довільно переносити слова по складах, напр.: *Дні-пр^о*, *Дні-пр^о*; *се-стр^а*, *сес-тр^а*, *сест-р^а*; *Олекса^ндра*, *Олек-са^ндра*, *Олекса^н-дра*, *Олекса^нд-ра*.

Примітка. У зв'язку з загальним правилом переносу по складах дозволяється розрив суфіксів у суфіксальних словах, напр.: *учітель-ство* і *учітельст-во*; *видавни^цтво*, *видавни^цтво*, *видавни^цт-во*; *уб^оз-тво*, *уб^оз-тво*, *уб^озт-во*; *бу^зький* і *бу^зький*; *га^л-и-цький* і *га^лиць-кий*; *росі^й-ський* і *росі^йсь-кий*.